

Revisionsplan för Linköpings universitet 2024

Sammanfattning

Internrevisionens revisionsplan består av två delar. En del är en genomgång av revisionsåret som varit. Den andra delen är en plan för revisionsaktiviteter för kommande år.

Internrevisionen föreslår följande nya revisionsinsatser i revisionsplanen för 2024:

- 2024:01 Institutionsgranskning
- 2024:02 Upptäcka och förhindra externa aktörers försök till ekonomisk brottslighet riktat mot universitetet
- 2024:03 Hantering av behörigheter och åtkomst till universitetets lokaler och resurser
- 2024:04 Laboratoriesäkerhet

För att leva upp till internationella riktlinjer för internrevision görs var femte år en extern kvalitetsgranskning av internrevisionsfunktionen. Under 2024 behöver en sådan granskning planeras och genomföras.

Genomgången av revisionsåret 2023 visar att internrevisionen under året har lyckats arbeta i kapp den eftersläpning i produktion som kommit av tidigare års vakanser och chefsbyten.

I revisionsplanen görs även ett uttalande om internrevisionens oberoende. Det är internrevisionens bedömning att arbetet med revisionsinsatser under året genomförts oberoende utan olämplig inblandning från andra parter.

Internrevisionen vill dock lyfta två saker med anledning av internrevisionens oberoende. Det första är att internrevisionschefen är en del av universitetets visselblåsarfunktion. Internrevisionschefen gör bedömningen att det är principiellt olämpligt att ha ett operativt ansvar i stället för ett rådgivande uppdrag. Det innebär dessutom att en granskning av visselblåsarfunktionen inte kan genomföras av internrevisionen. Det andra gäller att det under året varit flera tillfällen där det krävts både en eller flera påminnelser och involvering av högre chefer innan internrevisionen fått svar eller fått tillgång till önskad information.

Innehåll

Om internrevisionen	3
Genomgång av revisionsåret 2023.....	4
Genomförda revisionsuppdrag.....	4
Ej slutförda uppdrag i revisionsplan 2022 och 2023	5
Uppföljning av beslutade åtgärder i tidigare års granskningar	5
Övriga revisionsinsatser	5
Kompetensutveckling	6
Internt utvecklingsarbete och kvalitetsarbete	6
Uttalande om internrevisionens oberoende.....	6
Sammanställning av internrevisionens revisionstid för 2023	7
Internrevisionens inriktning 2024.....	9
Riskanalys och omvärldsbevakning	9
Granskningsinriktning 2024	10
2024:01 Institutionsgranskning.....	10
2024:02 Upptäcka och förhindra externa aktörers försök till ekonomisk brottslighet riktat mot universitetet.....	10
2024:03 Hantering av behörigheter och åtkomst till universitetets lokaler och resurser	10
2024:04 Laboratoriesäkerhet	11
Övriga revisionsinsatser	11
Internrevisionens kompetensutveckling	11
Utveckling av internrevisionsfunktionen	12
Övergripande planering 2024	12

Om internrevisionen

Internrevisionens uppdrag är att hjälpa universitetet att nå sina mål genom att systematiskt och strukturerat värdera och öka effektiviteten i ledningsprocesser, riskhantering samt styrning och kontroll. Internrevisionen arbetar inom hela organisationen, vilket ger en god position för att bidra till ökad enhetlighet och synergi i processer och rutiner mellan olika verksamhetsdelar. För att internrevisionen ska lyckas i sin målsättning är en god dialog med alla delar av organisationen både i planeringsarbetet och i genomförandet av revisionsarbetet en förutsättning.

Organisatoriskt är internrevisionen placerad direkt under styrelsen som en fristående enhet. Administrativt är internrevisionen placerad under rektor och universitetsdirektören sköter medarbetarsamtal och lönesättande samtal med internrevisionschefen.

Internrevisionen ska vara en objektiv, granskande, stödjande och rådgivande funktion, vilken tillför universitetets verksamhet ett mervärde och stödjer utvecklingen av en ändamålsenlig intern styrning och kontroll. Internrevisionen vid Linköpings universitet bedrivs enligt Internrevisionsförordningen (2006:1228), internrevisionens instruktion, Ekonomistyrningsverkets (ESV) riktlinjer samt Internationella riktlinjer för yrkesmässig internrevision.

Internrevisionens arbetsområde omfattar all verksamhet som universitetet bedriver och ansvarar för. Internrevisionen har enligt instruktionen rätt att ta del av all information och alla dokument i den omfattning som bedöms nödvändig för att fullgöra sitt uppdrag.

Internrevisionens revisionsplan består dels av uppföljning av innevarande års revisionsplan, dels av planering av kommande år. Revisionsplaneringen grundar sig på universitetets riskanalys och internrevisionens egen riskbedömning.

Internrevisionen består i dagsläget av två heltidstjänster. Denna revisionsplan är således planerad utifrån två heltidstjänster.

Genomgång av revisionsåret 2023

Internrevisionen har under 2023 för första gången på flera år haft full bemanning under ett helt år. Internrevisionen har även under året haft en tillfällig förstärkning på 350 h (vilket motsvarar ungefär en fjärdedels heltidstjänst).

Vid ingången av revisionsåret 2023 var det en eftersläpning av ej avslutade revisionsinsatser ungefär motsvarande en årsproduktion. Tack vare en anpassad revisionsplan, full bemanning samt den tillfälliga förstärkningen är det internrevisionschefens bedömning att tidigare beslutade revisionsinsatser kommer att ha genomförts under första kvartalet 2024.

Genomförda revisionsuppdrag

Under 2023 har två uppdrag från 2022 års revisionsplan och ett uppdrag från 2021 års revisionsplan rapporterats till universitetsstyrelsen. Även en institutionsgranskning har genomförts. Institutionsgranskningar hanteras inte i universitetsstyrelsen. En kort presentation av avslutade uppdrag följer nedan.

2021:02 – Informationssäkerhet i forskningsmiljö (Dnr LiU-2023-04112)

Granskningen syftade till att skapa en förståelse för hur arbetet med efterlevnad och uppföljning av LiU:s regelverk avseende informationssäkerhet i pågående forskningsprojekt genomförs samt vilka delar i hanteringen som respektive del i organisationen ansvarar för.

Granskningen pekade inte på uppenbara brister eller att någon agerar felaktigt. Då informationssäkerhet är en viktig fråga som är komplex utan uppenbart enkla lösningar lämnade internrevisionen rekommendationer med ett kunskapshöjande fokus.

Granskningsrapporten är ännu inte hanterad i universitetsstyrelsen.

2022:02 – Inköp och avtalshantering (Dnr LiU-2023-01832)

Granskningen syftade till att bedöma om genomförda åtgärder inom området gett resultat i hanteringen av inköp och avtal vid universitetet.

Internrevisionens bedömning var att det fortfarande finns en stor andel systematiska brister i fakturahanteringen och avtalshanteringen vid inköp av forskningstjänster.

Universitetsledningen delade internrevisionens bedömning och presenterade ett antal åtgärder som var i linje med internrevisionens rekommendationer.

2022:04 – Samverkan och innovationsstöd (Dnr LiU-2023-02032)

Granskningen syftade till att genomlysna om genomförda förändringar och satsningar bidragit till bättre regelefterlevnad och resultat.

Internrevisionens samlade bedömning var att universitetet har tagit till sig tidigare påtalade brister och har utfört nödvändiga strukturella förändringar för beställarfunktion och uppdragsavtal. Internrevisionen menade dock att det fanns

utrymme för förbättringar när det gäller uppföljning av uppdragen samt tydligheten i fakturor mellan universitetet och holdingbolagen.

Universitetsledningen delade internrevisionens bedömning och presenterade ett antal åtgärder som var i linje med internrevisionens rekommendationer.

2023:01 – Institutionsgranskning Institutionen för teknik och naturvetenskap (Dnr LiU-2023-04628)

En institutionsgranskning syftar till att bedöma den interna styrningen och kontrollen inom några grundläggande administrativa områden, samt i förekommande fall lämna förslag till förbättringar.

Granskningen påvisade inte några allvarliga eller systematiska brister. Internrevisionen lämnade ett antal rekommendationer för institutionens fortsatta utvecklingsarbete.

Ej slutförda uppdrag i revisionsplan 2022 och 2023

Internrevisionen har under 2023 arbetat med att komma ifatt den eftersläpande produktionen från tidigare år. Läget inför 2024 ser bättre ut än på flera år. Samtliga beslutade revisionsinsatser är antingen slutförda eller påbörjade.

Följande beslutade revisionsinsatser är ej slutförda:

- 2022:03 Kontinuitetsplanering verksamhetskritiska system
- 2023:02 Dataskyddsförordningen

Uppföljning av beslutade åtgärder i tidigare års granskningar

Internrevisionen följer upp styrelsens beslutade åtgärder med anledning av lämnade granskningsrapporter och rekommendationer. Uppföljningen diskuteras i revisionsutskottet och redovisas i bilaga till universitetsstyrelsen.

Följande granskning har bedömts som sluthanterad under året efter att verksamheten genomfört de åtgärder styrelsen fattat beslut om:

- Hantering av avgiftsskyldiga studenter (Dnr LiU-2022-00807)
- Samverkan och innovationsstöd (Dnr LiU-2023-02032)

Övriga revisionsinsatser

Under året har internrevisionen tagit på sig ett extra uppdrag att gå igenom verksamheten för universitetets IRT (incident response team). Uppdraget resulterade i ett revisionsintyg för universitetets certifiering och underlag till extern granskning av området.

Under året har internrevisionen blivit inbjudna till flera diskussionsmöten med verksamheten gällande fakturahantering och miljörevision.

Kompetensutveckling

Internrevisionen har sedan tidigare en medarbetare som är certifierad internrevisor (CIA) och certifierad som informationssäkerhetsrevisor (CISA). Internrevisionen har deltagit i digitala utbildningar som de internationella certifieringsorganen gett under året.

Internrevisionen har deltagit i nätverk för internrevisorer med andra internrevisionsmyndigheter och lärosäten i Sverige och i Norden. Löpande fortbildning har under detta år skett genom både webbaserade utbildningar och på plats. Dessa har innefattat såväl revisionsmetodik, informationssäkerhet och aktuella myndighetsfrågor.

Internt utvecklingsarbete och kvalitetsarbete

Enligt Internationella riktlinjer för yrkesmässig internrevision ska en extern kvalitetssäkring av internrevisionsfunktionen genomföras minst en gång vart femte år av en kvalificerad extern oberoende granskare eller granskningsteam. Internrevisionen granskades enligt dessa riktlinjer 2019. En extern granskning planeras under 2024.

Under 2023 har utvecklingsinsatser genomförts för att säkra att den digitaliserade granskningsprocessen lever upp till interna och externa krav på hantering och lagring. Som följd av detta har revisionsprocessen utvärderats steg för steg och anpassats efter kraven. Revisionsprocessen har sedan kartlagts och dokumenterats för att underlätta introduktion av nya medarbetare och genomförandet av en extern granskning av internrevisionen. Nya mallar med stödmaterial har tagits fram för alla delar av revisionsprocessen. Mallar och stödmaterial har kopplats till uppdaterade interna kvalitetssäkringsplaner för internrevisionen. Internrevisionens planering, budget, tidredovisning och uppföljning har utvecklats för att både förenkla och bättre spegla bedriven verksamhet.

Uttalande om internrevisionens oberoende

Internrevisionen ska göra en bedömning om gällande regelverk för internrevision har följts samt om internrevisionens arbete under året genomförts oberoende gentemot verksamheten.

Det är internrevisionens bedömning att arbetet med revisionsinsatser under året genomförts oberoende utan olämplig inblandning från andra parter.

Internrevisionen vill dock lyfta två saker med anledning av internrevisionens oberoende. Det första är att internrevisionschefen är en del av universitetets visseblåsarfunktion. Internrevisionschefen gör bedömningen att det är principiellt olämpligt att ha ett operativt ansvar i stället för ett rådgivande uppdrag. Det innebär dessutom att en granskning av visseblåsarfunktionen inte kan genomföras av internrevisionen. Det andra gäller att det under året varit flera tillfällen där det krävts både en eller flera påminnelser och involvering av högre chefer innan internrevisionen fått svar eller fått tillgång till önskad information.

Sammanställning av internrevisionens revisionstid för 2023

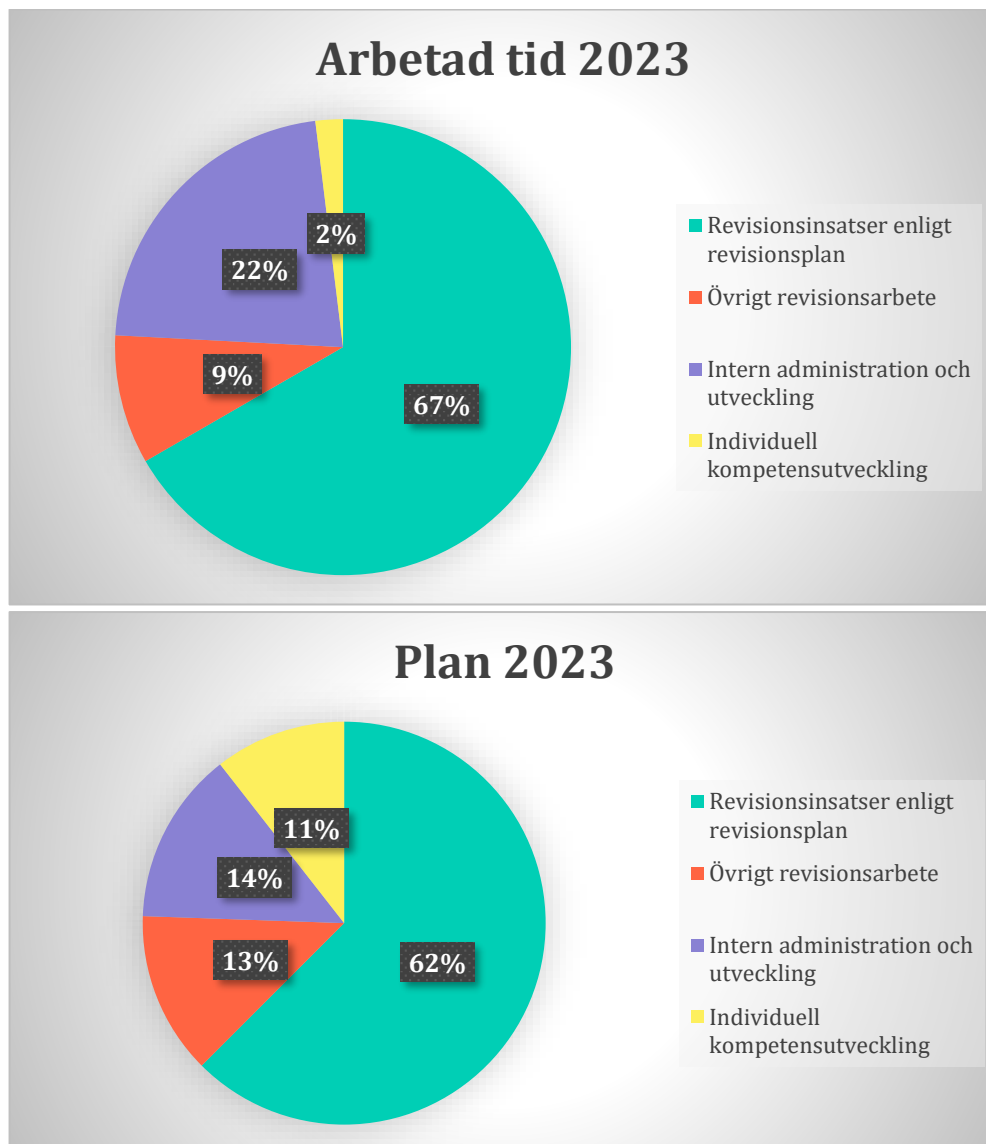
Internrevisionens tillgängliga revisionstid under 2023 motsvarar två heltidstjänster samt en tillfällig förstärkning med motsvarande ca en fjärdedels heltidstjänst.

Sammanlagt exklusive semester blir det 3600 h.

Redovisningen är uppdelad på fyra huvudposter:

1. Revisionsinsatser enligt revisionsplan.
2. Övrigt revisionsarbete. Exempelvis rådgivning, riskanalysarbete, myndighetsövergripande insatser och möten.
3. Intern administration och utveckling.
4. Individuell kompetensutveckling

Utfallet som presenteras motsvarar 10 faktiska månader och estimerad tid för november och december.

Internrevisionschefens kommentar till utfallet

Utfallet för 2023 visar att mer tid än planerat har lagts på revisionsinsatser enligt beslutade revisionsplaner samt för intern utveckling. Året har varit en kraftsamling för att komma i fatt i produktionen men även att genomföra eftersatta och nödvändiga utvecklingsåtgärder för internrevisionsfunktionen.

Internrevisionens interna mål är att den sammanlagda tiden för revisionsinsatser ska vara minst 75 % av tiden. Utfallet visar att fördelningen mellan revisionstid och övrig tid är i stort enligt plan för 2023. Under 2024 planeras en extern kvalitetsgranskning av internrevisionsfunktionen vilket kommer att innebära att det kommer att krävas en hel del tid för utvecklingsarbete även under 2024. En utmaning för internrevisionen är att ändå säkerställa funktionens kompetensutvecklingsbehov utan att minska på tiden för revisionsinsatser.

Internrevisionens inriktning 2024

Risakanalys och omvärldsbevakning

Internrevisionen genomför årligen och löpande omvärldsbevakning som används till en egen oberoende riskanalys av universitetets verksamhet och organisation som ligger till grund för de föreslagna revisionsinsatser som beslutas i revisionsplanen.

Internrevisionens analyser baseras till stor del kring begreppen risk samt intern styrning och kontroll. Risk kan uppstå lika mycket utifrån att något fördelaktigt inte sker, dvs förlorade möjligheter, som osäkerheter och svaga strukturer och processer. Internrevisionen ska inriktas mot omständigheter som kan påverka universitetets möjligheter att förverkliga sina uppgifter och nå sina mål. Dessa omständigheter kallar vi intern styrning och kontroll.

Internrevisionen tar hänsyn till och förhåller sig till den universitetsövergripande riskanalysen enligt förordningen om intern styrning och kontroll (FISK) och använder den som ett viktigt underlag bland andra underlag i internrevisionens egen riskanalys.

Internrevisionen vid Linköpings universitet har av tradition fokuserat både den egna riskanalysen och revisionsinsatser inom områden som inte fullt fångats upp i universitetets övergripande riskanalys. Ett skäl är att de viktigaste riskerna enligt fisken redan är kända och bör vara under hantering. Internrevisionen menar även att det är av värde att både bredda och fördjupa kunskapen inom områden som ibland hamnar vid sidan av de allra största frågorna.

Internrevisionens egen omvärldsbevakning och riskanalys innefattar intervjuer med ledande befattningshavare och personer på olika nivåer i organisationen, analys av omvärlden, kunskaper och erfarenheter från tidigare gransknings- och rådgivningsuppdrag samt generella risker från andra motsvarande organisationer.

Internrevisionens kommentarer till riskanalys inför 2024

Den universitetsövergripande riskanalysen lyfter fram några områden. Utbildningens volym och utbildningsutbudet, säkerhetshot, kompetensförsörjning och ledarskap samt ökade kostnader. Internrevisionen delar universitetsledningens analys och utgår från att identifierade risker kommer att hanteras.

Internrevisionens egen riskanalys av universitetets verksamhet och ansvarsområden har under 2023 varit speciellt inriktad på olika aspekter av säkerhet och kontrollåtgärder då det är frågor som oftast lyfts de senaste åren. Av den anledningen är förslagen på revisionsinsatser i denna revisionsplan inriktade på säkerhet och kontroll i universitetets verksamhet.

Med anledning av samhällsutvecklingen samt givet de krav som regeringen gav till landets lärosäten i budgetpropositionen så ser internrevisionen att omvärldsbevakning och riskanalyser under 2024 för revisionsinsatser 2025 och senare till stor del kommer att bevaka hantering och effekter av kostnadsökningar.

Granskningsinriktning 2024

Revisionsplanen beslutas årligen vid universitetsstyrelsens möte i december. Resultatet av genomförda revisionsinsatser och händelser som inte kunnat förutses vid upprättande av revisionsplanen kan motivera ändringar av planen och prioritering under löpande verksamhetsår. Större förändringar ska beslutas av styrelsen. Internrevisionen föreslår följande inriktning för verksamhetsåret 2024.

2024:01 Institutionsgranskning

En institutionsgranskning omfattar genomgång och diskussion kring institutionens viktigaste processer inom styrning och administration. Områden som behandlas är mål, uppgifter, ekonomi, personal och informationssäkerhet. I ekonomidelen ingår även granskning av vissa årsredovisningsrelaterade poster.

Granskningen syftar till att undersöka om styrning och kontroll är tillfredsställande och i förekommande fall föreslå förbättringsåtgärder.

Årliga institutionsgranskningar har enligt internrevisionen många värden och positiva effekter. Två av de viktigaste skälen är att säkerställa internrevisionens förståelse för verksamhetens förutsättningar samt möjligheten att göra jämförbara kontroller över tid och mellan olika delar av organisationen.

2024:02 Upptäcka och förhindra externa aktörers försök till ekonomisk brottslighet riktat mot universitetet

Linköpings universitet hanterar och genomför dagligen en mängd inköp och utbetalningar. Det är därför rimligt att anta att universitetet kan vara måltavla för ekonomisk brottslighet från externa aktörer. LiU har rutiner och processer för utbetalningar och inköp utifrån lagar och regler för statliga myndigheter. LiU har ett antal kontroller och krav av leverantörer och kontroll vid utbetalningar för att undvika oseriösa aktörer.

Brister och ohanterade risker inom exempelvis inköp, utbetalningar och leverantörsregister kan medföra både ekonomiska och förtroendeskadliga följder samt en ökad risk för att oseriösa aktörer utnyttjar LiU för ekonomisk brottslighet.

Granskningen syftar till att bedöma om universitetet har ett aktivt och systematiskt förebyggande arbete för att upptäcka och förhindra ekonomisk brottslighet.

2024:03 Hantering av behörigheter och åtkomst till universitetets lokaler och resurser

Universitetet är i grunden en öppen miljö där tusentals personer dagligen befinner sig fysiskt i lokaler eller använder universitetets digitala system och nätverk. Det finns dock behov av begränsningar och kontroller för att säkerställa att rätt tillgång finns tillgänglig till rätt personer vid rätt tillfälle och inte kan missbrukas av obehöriga.

Brister och ohanterade risker inom områden kan medföra negativa konsekvenser för universitetets säkerhet och medarbetarens trygghet. I värsta fall kan brister inom området möjliggöra sabotage, stölder eller annan kriminalitet.

Granskningen syftar till att bedöma hur universitetet arbetar med hanteringen av behörigheter och åtkomst.

2024:04 Laboratoriesäkerhet

Laboratoriesäkerhet avser arbetsmiljö, miljö och säkerhet. LiU bedriver en omfattande och varierande laboratorie- och verkstadsverksamhet. Verksamheten påverkas av betydande reglering och är viktig både för universitetets forskning och utbildning. Det innebär att det finns en direkt påverkan på universitetets kvalitet och att det berör ett stort antal medarbetare och studenter.

Det finns en mängd risker och potentiella brister inom området som kan få märkbara konsekvenser om de inte hanteras. Bristande laboratoriesäkerhet kan bland annat medföra onödiga kostnader, bristande regelefterlevnad i arbetsmiljöansvar, skador på medarbetare/studenter, negativ påverkan på forskning och utbildning samt innebära sanktionsavgifter.

Granskningen syftar till att se hur universitetet säkerställer att man lever upp till kraven som finns avseende laboratoriesäkerhet.

Övriga revisionsinsatser

Rådgivning och ospecificerad granskning

I internrevisionens uppgift ingår att ge råd och rekommendationer i olika frågor som berör den interna styrningen och kontrollen vilket inkluderar efterfrågad rådgivning från verksamheten och information i olika sammanhang. Rådgivningen består ofta i löpande rådgivning till rektor, universitetsdirektör eller någon i verksamheten i korta ärenden/frågor. Oftast föranleder detta inte någon särskild rapportering även om det historiskt förekommit vid enstaka tillfällen.

Risakanalys och planering inför kommande år

Arbetet med att genomföra en egen riskanalys av universitetets verksamhet och planera kommande års arbete utförs delvis löpande under året och delvis genom en mer systematisk genomgång med bland annat intervjuer under hösten.

Internrevisionens kompetensutveckling

Internrevisionen omfattar all verksamhet som universitetet bedriver och ansvarar för. Internrevisorerna ska löpande förbättra sina kunskaper och färdigheter, dels genom fortlöpande yrkesmässig utveckling, dels genom under året internt framtagna och individuellt anpassade utbildningsprogram. Den fortlöpande kompetensutvecklingen anpassas till internrevisionens utveckling och krav samt de krav som standards ställer på kompetens och löpande fortbildning.

Internrevisionen eftersträvar att behålla och erhålla god kompetens inom samtliga de områden som anges som viktiga i universitetets riskanalyser och av samordningsmyndigheten ESV liksom att tillgodose de krav på kompetens som den internationella organisationen för yrkesmässig internrevision ställer. För det närmaste året bedöms att det finns specifikt kompetensutvecklingsbehov inom följande områden:

- Fortbildning CISA-certifiering (Certified Information Systems Auditor)
- Fortbildning CIA-certifiering (Certified Internal Auditor)
- Utbildning inom fördjupad revisionsmetodik

Utveckling av internrevisionsfunktionen

Kontinuerlig utveckling av internrevisionsfunktionen sker i enlighet med Internrevisionsförordningens och internationella standards inom området samt genom kontinuerlig översyn av våra metoder och rutiner.

Under 2024 planeras en extern kvalitetsgranskning av internrevisionsfunktionen. Vid senaste externa kvalitetsgranskningen 2019 påbörjades ett omfattande arbete med att övergå till en fullt digitaliserad granskningsprocess. Det arbetet stannade delvis av på grund av att två internrevisionschefer avslutade sin tjänst under perioden. Under 2023 genomfördes de flesta stora kvarvarande åtgärderna. Under 2024 behöver följdjusteringar som kommer av dessa åtgärder göras för att kunna vara redo för att bli extern granskade med ett gott resultat.

Fokusområden för internt utvecklingsarbete under kommande året är:

- Dokumentera och beskriva internrevisionens arbete med att säkerställa en digital granskningsprocess.
- Organisera underlag och revisionsbevis på ett informationssäkert sätt.
- Uppdatera internrevisionens revisionshandbok.
- Förbereda för extern kvalitetsgranskning. Upphandla och göra relevant material tillgängligt.

Övergripande planering 2024

Den övergripande planeringen för de aktiviteter som beskrivs ovan har utgått från två heltidstjänster vilket motsvarar 3250 h exklusive semester. Målet är att ha faktiskt revisionstid på minst 75 procent av arbetstiden. Planeringen nedan innebär en planering på 78 procent revisionstid.

Planering 2024	Tidsåtgång (h)	Andel (%)
Revisionsinsatser enligt revisionsplan	2110	65
2024:01 Institutionsgranskning		10
2024:02 Ekonomisk brottslighet		20
2024:03 Behörighet och åtkomst	Uppdelat på	20
2024:04 Laboratoriesäkerhet		15
Övrigt revisionsarbete	420	13
Intern administration och utveckling	520	16
Individuell kompetensutveckling	200	6
Summa planerad tid	3250	100